

Jesień, jesień na dworze

Moje obecne nowinki zacznę fragmentem wiersza H. Zdzitowieckiej:

Za co lubimy jesień?

*Za słodkie jeżyny w lesie,
Za nitki babiego lata,
Jarzębin czerwonych kiście,
Żołędzie, szyszki, kasztany,
Za rdzawe i złote liście.*

Ciepłe promienie słońca panującej jesieni, złotej jesieni - jak często nazywamy słoneczny okres tej pory roku - zachęcają do spacerów, szczególnie pełnymi uroku o tej porze leśnymi ścieżkami. Drzewa z dnia na dzień zmieniają swój wygląd. Możemy jeszcze napotkać kwitnące wrzośy. W lesie zrobiło się cicho, ptaki odleciały na południe. Miłośnicy grzybobrania mogą się jeszcze wybrać na smaczne gąski. W lesie trwa już od jakiegoś czasu zbiór żurawiny, która nadaje się świetnie po przerobieniu jako dodatek do mięs. Na polach znikają ścierniska. Rolnicy orzą ziemię pod nawy zasiew. Trwa ruch przy wykopkach ziemniaków i buraków. Jesień to czas przygotowania się całej natury łącznie z człowiekiem do nadejścia zimy. Nim ona jednak nastąpi, nacieszmy się do woli jeszcze dość długim i czasami słonecznym dniem. Listopad to kolejny jesienny miesiąc. Pierwsze listopadowe dni przypominają nam rokrocznie tych, którzy odeszli od nas na zawsze. Nie wiem, kto to powiedział, ale słowa te mocno wryły mi się w pamięć i być może dla wielu z nas w tych smutnych dniach będą pokrzepieniem: tak długo człowiek żyje, dopóki pamięć o nim trwa (szczególnie w naszych sercach). Pierwszego listopada w dniu święta Wszystkich Świętych spotykamy się przy grobach naszych bliskich

zmarłych. Tu z pochylonymi głowami, ze smutkiem w sercu trwamy w zadumie nad przemijającym czasem, nad skończonością ludzkiego, ziemskiego żywota. Nasze myśli biegną ku tym, którzy nas poprzedzili w drodze do Nieba - miejsca dla wielu wiecznej szczęśliwości. Niestety nie dla wszystkich przeznaczone. Tu mamy ogromną nadzieję na nieskończone miłosierdzie Boże, lecz przecież Stwórca zna nasze czyny, czy będą się one Bogu podobały. Niech ten zamieszczony w tym miejscu wiersz wszystkich nas napelni nadzieją na ponowne spotkanie z naszymi bliskimi, daj Boże w lepszym świecie.

Wiedza na temat życia po śmierci zależy w bardzo dużym stopniu od naszej religijności. Wiemy, że istnieją trzy „miejsca” do których dusze podążają: niebo, piekło i czyściec. Nie wnikając głęboko w zagadnienia teologiczne, wyjaśniam, że: Niebo - to pełnia miłości dojrzałej; Czyściec - to dojrzewanie miłości; Piekło - to odrzucenie miłości. Teraz już wiemy, jak ogromną

rolę w życiu każdego człowieka odgrywa umiejętność dzielenia się miłością z bliznim.

Na wszystkie czekające nasz dni życzę naszym czytelnikom ogromu miłości od każdego napotkanego człowieka.

Z.W.

W dniu Zaduszek

*w czas jesieni
odwiedzamy bliskich groby,
zapalamy zasmuceni,
małe lampki, znak żałoby.
Światła cmentarz rozjaśniły,
że aż luna bije w dali,
lecz i takie są mogiły,
gdzie nikt lampki nie zapali.*

(Władysław Broniewski)

Wybory samorządowe

- Kadencja 2010 - 2014

21 listopada 2010 r. odbędą się wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wybory wójtów gmin, burmistrzów i prezydentów miast.

Prawo wybierania ma każdy obywatel Polski, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat oraz stale zamieszkuje na obszarze działania tej rady.

Prawo wybierania ma również obywatel Unii Europejskiej, niebędący obywatelem Polskim, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat i stale zamieszkuje na obszarze działania tej rady.

W celu przeprowadzenia wyborów do rady gminy, gminę Rymań podzielono na 8 okręgów wyborczych.

W poszczególnych okręgach wybierzemy następującą liczbę radnych:

Sołectwo Dębica	-1
Sołectwo Leszczyn	-1
Sołectwo Rymań	-4
Sołectwo Rzesznikowo	-2
Sołectwo Starnin	-1
Sołectwa Kinowo i Jarkowo	-2
Sołectwo Gorawino	-2
Sołectwo Drozdowo	-2

W Gminie Rymań, tradycyjnie już są trzy obwody wyborcze i w dniu wyborów będą funkcjonowały trzy lokale wyborcze:

Sala konferencyjna Urzędu Gminy w Rymaniu, tutaj zgłoszą Wyborcy z sołectw: Dębica, Leszczyn, Rymań i Rzesznikowo. Jest to lokal przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych

Szkoła Podstawowa w Gorawinie, gdzie swoje głosy oddadzą Wyborcy sołectwa Gorawino i sołectwa Drozdowo,

Sala Wiejska w Kinowie, w której będą głosować Wyborcy z sołectw Kinowo i Jarkowo.

Głosowanie będzie odbywało się w godzinach 8.00 – 22.00.

Tak jak w poprzednich wyborach Urząd Gminy zorganizuje jeden kurs autobusu, który umożliwi dojazd do lokali wyborczych.

Jeżeli będzie taka potrzeba, uruchomiony zostanie również samochód przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych – w tym przypadku zainteresowanych prosimy o wcześniejszy kontakt telefoniczny, tel. 94 35 83 127.

Wyborca może głosować osobiście lub przez pełnomocnika.

W lokalu wszyscy wyborcy otrzymają po 4 karty do głosowania:

- w wyborach do **rady gminy kartę koloru białego**,
- w wyborach do **rady powiatu kartę koloru żółtego**,
- w wyborach do **sejmiku województwa kartę koloru niebieskiego**,
- w wyborach **wójta kartę koloru różowego**.

Aby oddany głos był ważny, należy głosować:

- w wyborach do rady gminy na tyłu kandydatów, ilu radnych jest
- wybieranych w danym okręgu wyborczym lub na mniejszą liczbę kandydatów,
- w wyborach do rady powiatu na jednego kandydata z jednej tylko listy kandydatów,
- w wyborach do sejmiku województwa na jednego kandydata z jednej listy kandydatów,
- w wyborach na wójta głosujemy na jednego kandydata lub, jeżeli jest jeden kandydat, stawiamy znak X w kratce oznaczonej słowem TAK lub słowem NIE.

Przypominamy, że zgodnie z Ordynacją Wyborczą, przed przystąpieniem do głosowania każdy wyborca okazuje obwodowej komisji wyborczej **dowód osobisty lub inny dokument ze zdjęciem**.

Tak, więc bardzo prosimy, aby idąc na głosowanie, **koniecznie zabrać ze sobą odpowiedni dokument umożliwiając stwierdzenie tożsamości**.

K.G.

PULS RYMANIA

Wewnętrzny Biuletyn Informacyjny Rady Gminy Rymań

78-125 Rymań • ul. Szkolna 7 • Tel. 94 35 83 127

www.ryman.pl • ug@ryman.pl

Zespół redakcyjny: Krystyna Golik, Karolina Usarek, Irena Justyńska, Henryka Zięba.

Współpraca: Tadeusz Dach, Edmund Kaźmierski, pracownicy Urzędu Gminy, nauczyciele ZSP w Rymaniu.

Skład i druk: Drukarnia „Dom Judy”, 72-200 Nowogard ul. Bohaterów Warszawy 7a, **Nakład** 800 egz.

Kilka słów o wyjątkowym kodeksie

Wiemy, że istnieje kodeks ucznia, kodeks o ruchu drogowym, kodeks prawa. Dla przypomnienia: kodeks to zbiór przepisów, praw, obowiązków, który obowiązuje każdego człowieka.

Szkoła ma swój kodeks zawarty w statucie szkoły. Państwo ma konstytucję. Pan Bóg na górze Synaj dał ludziom przykazania - prawo, aby wiedzieli, jak postępować. Kościół pięć dodatkowych przykazań - praw, aby nam ułatwić dochowanie wierności przymierzu zawartemu na Synaju. Wypełnienie tych przykazań wymaga od wiernych silnej woli, podbudowanej wierną miłością do Stwórcy. Nagrodą za ich przestrzeganie będzie życie wieczne.

Pięć Przykazań Kościelnych - wg nowej wersji:

1. W niedzielę i święta nakazane uczestniczyć we Mszy św. i powstrzymać się od prac niekoniecznych.

2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.

3. Przynajmniej raz w roku w okresie wielkanocnym przyjąć Komunię Św.

4. Zachować nakazane posty i wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych, a w okresie pokuty powstrzymać się od udziału w zabawach.

5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

Jak dostosować swoje życie do tych praw? Podajemy przykładowe wyjaśnienie.

Ad 1. Chrześcijanin nie opuszcza Mszy św., bierze w niej czynny udział: odpowiada na wezwania kapłana, wspólnie się modli, przyjmuje Komunię św. W niedzielę nie robi porządków w domu, nie pracuje w ogrodzie. Nie zapomina, jak wiele korzysta na zjednoczeniu z Chrystusem podczas Eucharystii. My na każdą Mszę „przynosimy” swoje: słabości, grzechy, dobre uczynki, kochające serce, naszą niedoskonałą miłość. W zamian Jezus oczyszcza nas z popełnionych grzechów, umacnia i ożywia miłość, która słabnie w codziennym życiu. Tylko dzięki Jego interwencji możemy zwyciężać swoje słabości oraz ufnie patrzeć w przyszłość. Msza św. będąca owocem miłości Bożej do człowieka, zachowuje nas od przyszłych grzechów śmiertelnych i strzeże przed zerwaniem więzi Jezusem. Chrystus to zagwarantował mówiąc: „Kto spożywa Moje Ciało i pije Moją Krew, trwa we Mnie, a Ja w nim” (Ew.J.6.56). Nie zawsze można uczestniczyć w niedzielnej Mszy św. (choroba, pilny wyjazd, opieka

nad małym dzieckiem). Kodeks Prawa Kanonicznego pkt. 1245 i Katechizm Kościoła Katolickiego pkt. 2181 – tu znajdziemy dokładną interpretację ww. zagadnienia. Praca zawodowa np. kierowcy autobusu nie zwalnia go od udziału we Mszy św. Można uczestniczyć w niej w sobotę lub inny dzień tygodnia. W tym wypadku można również skorzystać z relacji radiowej lub telewizyjnej niedzielnej Eucharystii. Pomocny może być tygodnik katolicki „Gość Niedzielny” lub portal internetowy: mateusz.pl. Robimy to po to, aby nie zaciągnąć grzechu przeciw III przykazaniu Bożemu: „Pamiętaj, abyś dzień święty święcił”. Od 30 listopada 2003

Ad 2. Pan Jezus założył Kościół (wspólnotę ludzi, którzy wierzą w Boga i naśladują swoim życiem Jezusa) i pozostał z nami w znakach swoich sakramentów. Sakramenty to widzialne znaki, przez które Pan Jezus mocą Duch św. daje nam życie Boże. Dlatego trzeba jak najczęściej w ciągu roku korzystać z sakramentu pokuty - spowiedzi św., bo gdy minie rok, a nie skorzystamy z pokuty zaciągamy kolejny grzech, przez który zrywany przyjaźń z Bogiem. Spowiedzi nie wymyślił Kościół, ale podarował nam ją Pan Jezus po swoim zmartwychwstaniu, gdy powiedział do Apostołów: „Weźmijcie Ducha Świętego. Którym odpuszcicie grzechy są im odpuszczone, a którym zatrzymacie grzechy są im zatrzymane” (Ew.J.20,23).

Chrystus zostawił taką władzę Apostołom tuż przed swoim Wniebowstąpieniem. Chciał, aby ci, którzy pragną zmienić swoje życie na lepsze mieli taką możliwość. Dlatego w konfesjonale spotykamy kapłana pełniącego swoją posługę. Człowiek bardzo broni się przed utratą dobrze kreowanego wizerunku, nie zamierza wyjawiać nikomu swojej ciemnej strony. Dlatego też korzystanie z sakramentu pojednania jest dla wielu trudne, bowiem dzieje się on za pośrednictwem drugiego człowieka. Bóg jest dla grzesznika pełen mi-

łosierdzia. Jest sprawiedliwym sędzią, a nie jak niektórzy postrzegają, groźnym katem. On oczekuje jedynie od nas autentycznej skruchy, żalu za grzechy, ufności i przyjęcia bezinteresownego przebaczenia. Podczas sakramentu pokuty zostają odpuszczone grzechy - dar od Boga. Tylko szczerą spowiedź jest warunkiem otrzymania Bożego przebaczenia. Czuć się rozgrzeszonym, to uznać, że potrzebuje się przebaczenia, czyli uznać swoją małość przed potęgą Stwórcy. Chcąc zobaczyć się w lustrze, potrzebujesz światła, aby przejrzeć się w swojej duszy potrzebujesz światła Bożego”.

r. decyzją zabrania plenarnego Konferencji Episkopatu Polski katolicy są zobowiązani do uczestniczenia we Mszy św. w niedziele i święta nakazane. Są to następujące dni:

Uroczystość Narodzenia Pańskiego (25 i 25 grudnia)

Uroczystość Bożej Rodzicielki (1 grudnia)

Uroczystość Objawienia Pańskiego - św. Trzech Króli (6 grudnia)

Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej – Boże Ciało

Uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny (15 sierpnia)

Uroczystość Wszystkich Świętych (1 listopada)

Cd. rozważań nad pięcioma przykazaniem Kościelnymi w następnym numerze.

Opracowała: K. Sierecka.

NAZWA MIEJSCOWOŚCI - STARNIN

Pierwsza informacja pisana o obecnym Starninie pochodzi z 11 kwietnia 1269 roku. Nazwa miejscowości już wówczas została wymieniona, jako Starnin! Po II wojnie światowej wrócono do pierwotnej nazwy miejscowości.

1269 – Starnin, 1310 – Sternyn, 1565 – Sternin, 1945 – Stronno, 1948 – Starnin

Na znanej mapie Lubinusa z 1618 roku miejscowość jest określona jako Sternin.

Jak widać z powyższego wykazu, nazwa miejscowości nie ulegała zbyt wielkim zmianom. Co ona oznacza i od czego się wywodzi jej etymologia?

Niemiecki autor M. Vollack wywodzi nazwę miejscowości od nazwy słowiańskiej „stary”, natomiast dr Andrzej Chłudziński, onomasta, stwierdza, że etymologia nazwy miejscowości pochodzi z języka słowiańskiego ale może być ona dwuznaczna. „*Topograficzna - jeśli pochodzi od wyrazu pomorskiego „starna”, co w języku polskim można tłumaczyć jako „strona” lub też dzierżawcza jeżeli utworzono ją od pomorskiej nazwy osobowej Starn(a), której odpowiednik polski to Stron(a) i pochodne Stronek, Stronia, Stronka*”.

Zapewne od tych wyrazów tworzył nazwę miejscowości Stanisław Kozierowski, w 1934 roku, kiedy to przebywał na Pomorzu, które wówczas należało przecież do Niemiec i opracowywał

nazwy miejscowości w języku polskim (!), określił on miejscowość, jako Stronno. Można było to tłumaczyć, że etymologia pochodzi od nazwy „strona”, co wskazywałoby na miejscowość położoną „na stronie”, z dala od głównych traktów. Po 1945 roku nazwy określone przez S. Kozierowskiego przyjęła większość przywróconych do Polski miejscowości z Pomorza. Dziś mało kto pamięta, że zaraz po II wojnie światowej, przez krótki okres, określano Starnin jako Stronno.

W krótkim czasie jednak powrócono do najstarszej znanej z historii nazwy miejscowości Starnin.

Przytoczmy za A. Chłudzińskim formy pochodne od nazwy miejscowości: do/ze Starnina, w Starninie, przymiotnik: starniński, nazwa mieszkańca: starninianin, mieszkańki: starninianka.

Opracowano na podstawie:

A. Chłudziński, Nazwy miejscowe powiatu kołobrzeskiego, 2009,

M. Vollack, Das Kolberger Land. Seine Städte und Dorfer. Ein pommersches Heimatbuch, 1999,

Mapa E.Lubinusa, 1618,

Tadeusz Dach
www.gorawino.net

INFORMACJA

o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Wójt Gminy Rymań działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jednolity tekst Dz.U. Nr z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.), podaje do publicznej wiadomości, że w siedzibie Urzędu Gminy Rymań został wywieszony na tablicy ogłoszeń na okres 21 dni, tj. od dnia 30 września 2010 r. do 21 października 2010 r. wykaz nieruchomości:

- **przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym;**

1) Skrzydłowo działka zabudowana nr 364/13 w obrębie Rzesznikowo na rzecz najemcy,

2) Dębica działka zabudowana nr 142/1 udział do 37/100 części na rzecz współwłaściciela.

- **przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargu;**

1) Rymań, ul. Koszalińska 16A (apteka),

2) Leszczyn działka nr 175/7 (były zakład mas bitumicznych).

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, składają wniosek w Urzędzie Gminy w terminie do dnia 15 listopada 2010 r.

Urząd Marszałkowski
Województwa Zachodniopomorskiego

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa
Rolniczego w Barzkowicach

Zadanie zrealizowane ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego i na rzecz Programu Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008-2011

TERENOWY ZESPÓŁ DORADCÓW

w KOŁOBRZEGU.....

SERDECZNIE ZAPRASZA

mieszkańców wsi, wspólnoty mieszkaniowe

z obszarów wiejskich na spotkanie szkoleniowe temat:

**USUWANIE ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST,
BUDOWA NOWOCZESNYCH SYSTEMÓW GRZEWCZYCH
Z WYKORZYSTANIEM ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII,
BUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW, TERMOMODERNIZACJA
BUDYNKÓW, BUDOWA I MODERNIZACJA SIECI
I PRZYŁĄCZY KANALIZACJI SANITARNEJ.**

dnia 16. XI. 2010v. godzina 9⁰⁰

w CKP HOTEL CENTRUM W KOŁOBRZEGU
ul. KATEDRALNA 12

Organizator spotkania: Ośrodek
Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach
Terenowy Zespół Doradców w Kołobrzegu
ul. 6 Dzwizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
tel. /fax 094-352 40 30

Nasza Historia

Historia szkoły w Rymaniu

Od kiedy istniały szkoły na terenie naszej Gminy? Ilu było uczniów w takich szkołach? Na jakich zasadach odbywało się w nich nauczanie? Jaką drogą powstawały budynki szkolne i kto je finansował?

Szkolnictwo w dawnych Prusach było szkolnictwem klerykałno-kościelnym. Istniały głównie szkoły ewangelickie, ale również katolickie czy żydowskie. Na naszym terenie były to szkoły ewangelickie. Każdorazowo pastor pełnił funkcje szkolnego inspektora lokalnego (na terenie swojej gminy ewangelickiej) oraz sprawował nadzór nad szkołami. Szkoły te zakładano w miejscowościach, w których istniały kościoły. Dopiero w drugiej połowie XIX wieku (ustawa z dn. 11.03.1872 r.), wszystkie szkoły w Prusach podporządkowano wyłącznie władzom państwowym, a duchownym różnych wyznań, dotychczas sprawującym funkcje inspektorów szkolnych odebrano nadzór pedagogiczny i przekazano go osobom świeckim. Duchowni natomiast mogli nadal wizytować tylko lekcje religii.

Wcześniej, porządek szkolny był regulowany przez rozporządzenie władz pruskich z 12 sierpnia 1763 roku („*General - Land - Schulreglament*”), które mówiło m. in. o rozmieszczeniu szkół oraz zasadzie według, której dzieci uczęszczały do szkół z miejscowości oddalonych nie więcej niż 3 km. Zgodnie z tym uczniami szkoły w Rymaniu były dzieci z pobliskiego Bukówka oraz Starzy. Była to tzw. szkoła elementarna, prowadzona przez kościelny kościół filialny w Rymaniu, który jednocześnie pełnił obowiązki nauczyciela. Należy zaznaczyć, że jeszcze pod koniec XVIII wieku nie było w Rymaniu oddzielnego budynku szkolnego, a lekcje odbywały się w domu prywatnym kościelnego, gdzie jedna z izb była przeznaczona na klasę szkolną. Było to możliwe, ponieważ uczących się dzieci nie było zbyt wiele. W 1773 roku odnotowano 18 uczniów, w 1795 roku było ich 37, w 1800 roku liczba ich spadła do 20, by później jednak, wraz z rozwojem miejscowości, systematycznie rosnąć. W 1853 roku było już 50 uczniów, w 1856 – 93, a w 1868 roku 97 uczniów.

Ponieważ liczba uczących się dzieci systematycznie wzrastała, już w pierwszej połowie XIX wieku powstał budynek z mieszkaniem dla nauczyciela i pomieszczeniem na izbę lekcyjną. Wybudował go właściciel majątku ziemskiego w Rymaniu Jan Wilhelm Krzysztof Steobanus von Wriehen. Budynek nie był duży, a jego wymiary 5,64 x 3,45 najlepiej świadczą, że nie przewidywano dalszego rozwoju miejscowości i co za tym idzie zwiększania się liczby uczniów. Już w 1843 roku, kiedy to w szkole uczyło się 30

uczniów, określano, że dzieci ledwo się w nim mieściły. Kilka lat później, w 1849 roku na spotkaniu, w którym uczestniczyli landrat z Kołobrzegu, właścicielka Rymania von Wriehen, zdecydowano o wybudowaniu nowej szkoły. Ustalono, że wymiary budynku zostaną powiększone i będą wynosiły 5,64 x 5,33 m oraz 2,82 m wysokości, a więc niewiele więcej niż budynek poprzedni (zwiększono tylko jego szerokość). Nowa szkoła została zbudowana w 1851 roku przez nowego już właściciela Rymania, jakim był Aleksander Andrae.

W 1870 roku było w szkole 84 uczniów. W kolejnych latach ich liczba wahała się między 80 – 90 uczniów, by w 1899 roku osiągnąć 110 uczących się dzieci. Zaznaczmy, że podobna ilość uczniów była w szkole w Starninie, natomiast w Rzesznikowie liczba uczniów w tym okresie wynosiła ok. 140, a w 1898 roku nawet 148 uczniów.

Już w 1873 roku określono nowe potrze-

dwie klasy.

W 1896 roku, w związku z rosnącą ilością mieszkańców Rymania, w tym uczących się dzieci, ustalono, że budynek szkolny należy rozbudować o kolejne pomieszczenie klasowe, tak, aby w przyszłości mogło się w nim uczyć ok. 140 dzieci. Miała być to oddzielna izba szkolna o wielkości ok. 20 m kwadratowych. Władze rejencyjne, potwierdziły potrzebę dwóch izb lekcyjnych w Rymaniu na ok. 150 dzieci, które uczyłyby się w trzech klasach. Obliczono też koszt rozbudowy szkoły na sumę 2700 marek. Wykonawcą rozbudowy został murarz z Pniew, Kröning, który obniżył kosztorys rozbudowy do kwoty 2460 marek. Władze rejencyjne z Koszalina wystąpiły też o mianowanie drugiego nauczyciela w szkole w Rymaniu. Z dniem 1 lipca 1899 roku, przystąpiono do rozbudowy szkoły.

Dzisiaj możemy zadawać sobie pytanie, w jaki sposób jeden nauczyciel mógł uczyć

by dla wielkości szkoły w Rymaniu. Nowy właściciel majątku rymańskiego, Hoffmann w 1877 roku wybudował nowy budynek szkolny, który był znacznie większy od dotychczasowego. Zbudowano go na trwałym fundamencie, a powiatowy inspektor budowlany Kosidowski z Białogardu pisał o niej, w 1893 roku, że szkoła jest masywna, zbudowana z cegły i kamienia i określał jej stan na dobry. Wysokość budynku wynosiła 3,06 m. Były w nim dwa pokoje nauczyciela, kuchnia oraz jedna izba szkolna. Pomieszczenie na klasę musiało mieć dość duże wymiary, ponieważ jak podano w jednym ze sprawozdań (1878), izba szkolna mieściła swobodnie 66 uczniów podzielonych na

ponad setkę uczniów (w 1899 roku w Rymaniu było 110 uczniów!)? Dzieci uczyły się na dwie zmiany. Najstarsze uczęszczały do szkoły od wczesnych godzin rannych, młodsze przychodziły do szkoły od godzin południowych. Latem uczniowie przychodzili do szkoły wcześniej, natomiast zimą później. Istniał podział na tzw. szkołę letnią i zimową (*Sommerschule*, *Winterschule*). Zimą frekwencja w szkole była też znacznie niższa.

Z powodu wzrastającej liczby dzieci w szkole, w Rymaniu, w 1895 roku zatrudniono tymczasowo Martę Behling jako pomoc dla nauczyciela. Dopiero w 1899 roku pozytywnie rozpatrzone utworzenie w Rymaniu drugiego stanowiska nauczyciela, który

otrzymał uposażenie 350 marek. Do Rymania przyjechał w tej sprawie osobiście landrat kołobrzski, który uczestniczył w opracowaniu nowego budżetu szkoły z uwzględnieniem pensji nowego nauczyciela.

Nauczycieli było ciągle mało. Kształcenie ich było bardzo różnorodne, a największe przygotowanie pedagogiczne mieli nauczyciele kończący seminaria nauczycielskie. Seminarium takie istniało od 1816 roku w Koszalinie. Niekiedy przyszli nauczyciele przygotowywali się do zawodu prywatnie, praktykując w szkołach, a później zdawali egzamin z dziesięciu przedmiotów przed komisją egzaminacyjną przy wydziale szkolnym rejencji koszalińskiej. Nauczyciele większy musieli wykazywać się również znajomością śpiewu i gry na organach. Pełnili oni jednocześnie funkcje organistów i kościelnych.

Kolejnymi nauczycielami w szkole w Rymaniu byli : Friedrich Binder, Johann Schmidt, Theodor Ludwig Johann Greffin (1846-1889), Karl Linke (1889-).

Jakich przedmiotów nauczano wówczas w szkołach?

Ponieważ szkoły były wyznaniowe, więc głównym przedmiotem była religia w ramach której nauczano: pacierza, historii biblijnej, nauki M. Lutera, katechizmu, pieśni religijnych oraz uczestnictwa w życiu liturgicznym kościoła. Drugim znaczącym przedmiotem była nauka czytania i pisania. Kolejnym przedmiotem były rachunki, a dzieci otrzymywały w ramach niego tylko elementarne wiadomości. Innymi przedmiotami, jakby mniej ważnymi były: śpiew, nauka o ojczyźnie i przyrodzie, rysunki oraz prace ręczne dla dziewcząt.

Poziom nauczania poszczególnych przedmiotów nie był jednakowy, najczęściej określano go, jako przeciętny. Oceny poziomu nauczania były szczegółowo opisywane w dokumentach z kolejnych wizytacji w szkole i tak np. w 1890 roku superintendent z Karlina J. F. Lohoff negatywnie ocenił nauczanie śpiewu i przyrody w szkole w Rzesznikowie, a pozytywnie znajomość przyrody w szkole w Rymaniu.

Po I wojnie światowej, szkoła była już czteroklasową, przy dwóch zatrudnionych nauczycielach. Szkoła też dysponowała boiskiem sportowym, na którym odbywały się zajęcia m.in. z gimnastyki. Ostatnimi nauczycielami szkoły w Rymaniu, byli Gertz oraz Janneck.

W 1939 roku w szkole uczyło się 120 dzieci, w tym 57 chłopców oraz 63 dziewczynki.

Szkoła w tym czasie była również ośrodkiem życia kulturalnego miejscowości. Dzieci ze szkoły występowały na wszystkich uroczystościach z programem artystycznym. Uroczystości te odbywały się na placu lub w sali wiejskiej. W szkole prowadzono również teatrzyk, którego występy odbywały się

dla wszystkich mieszkańców miejscowości. Największym wydarzeniem były występy teatrzyku z okazji świąt Bożego Narodzenia. Wcześniej w domach szyto różne kostiumy i przygotowywano rekwizyty. Później były niekończące się próby na scenie. Tak wspomina je były mieszkaniec Rymania G. Waack:

„Cała rodzina siedziała w sali i czekałem z niecierpliwością. Potem uniosła się kurtyna, a wielu zapomniało z emocji i wrażenia przygotowane teksty. Dopiero po pewnej chwili można było dzięki nauczycielom całą sprawę opanować. Nagrodą za ciężką pracę, czasem łzy i wysiłek była najczęściej tabliczka czekolady. „

W szkole, dla dzieci również odbywały się różne imprezy oraz tańce.

Koniec II wojny światowej był również czasem zakończenia działalności dawnej szkoły w Rymaniu. Jeszcze po wojnie część dzieci narodowości niemieckiej uczęszczała do polskiej już szkoły (do chwili ich wyjazdu z Polski), mieszczącej się początkowo w

dawnym budynku szkolnym obok dawnej Gminy. W latach pięćdziesiątych wybudowano już zupełnie nowy budynek szkolny, który do dziś spełnia swoją funkcję, ale to już zupełnie inna historia...

Więcej informacji o historii poszczególnych miejscowości Gminy Ryman na internetowej stronie www.gorawino.net.

Zebrał i opracował Tadeusz Dach www.gorawino.net
zdjęcie ze strony: <http://rymandawniej.za.pl>

Literatura:
- Gmina ewangelicka w Rzesznikowie w XIX wieku - Lech Bończa-Bystrzycki, wyd.I, Koszalin 1995,
Das Kolberger Land. Seine Städte und Dorfer. Ein pommersches Heimatbuch, M. Vollack, Husum, 1999,
Güter Und Gutshäuser Im Kolberger Land - Wilke Eberhard, 2003

ZBIÓRKA SPRZĘTU

ELEKTRYCZNEGO I
ELEKTRONICZNEGO

- ▶ Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego
- ▶ Małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego
- ▶ Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny
- ▶ Sprzęt audiowizualny
- ▶ Sprzęt oświetleniowy z wyłączeniem żarówek
- ▶ Narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych

Warunkiem odbioru jest dostarczenie urządzeń kompletnych.

Zużyty sprzęt mieszkańcy gminy mogą oddawać nieodpłatnie w wyznaczonych punktach. Sprzęt odbierany będzie przez firmę

oznakowanym samochodem:

www.elektrorecykling.pl
infolinia: 0801 000 654
tel. 061 44 21 563

06 listopada 2010

DĘBICA - przy przystanku - 8.30-8.50
LESZCZYN - przy sklepie - 9.00-9.20
RYMAŃ - parking przy ul. Koszalińskiej (vis-a-vis banku SGB) - 9.30-9.50
RYMAŃ - na osiedlu ul. Polna - 9.55-10.15
RZESZNIKOWO - przy sali wiejskiej - 10.25-10.45
STARIN - przy sali wiejskiej - 11.00-11.20
KINOWO - przy sali wiejskiej - 11.30-11.50
JARKOWO - przy przystanku - 12.00-12.20
GORAWINO - na osiedlu - 12.30-12.50
GORAWINO - przy sali wiejskiej - 12.55-13.10
DROZDOWO - przy szkole podstawowej - 13.20-13.40

TEL. KONTAKTOWY 508-049-170

Po powrocie z wycieczki, jeszcze nie zdążyli rozejść się do domów, a już pytali, kiedy będzie następna. To chyba najlepszy dowód, że wyjazdy edukacyjne to trafiony pomysł w projekcie „Szkoła Szans” współfinansowanym przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zorganizowanie wycieczki wymaga wiele wysiłku (zgromadzenie niezbędnej dokumentacji, zadbanie o bezpieczeństwo uczestników, szereg czynności organizacyjnych), ale rekompensatą za to jest zadowolenie i radość podopiecznych. A jak dołożymy fakt, że wycieczka stwarza możliwość bezpośredniego kontaktu z dorobkiem kultury, z bogactwem flory i fauny, pokazuje postęp techniki, sprzyja integracji grup, to **satisfakcja gwarantowana i dla organizatora i dla uczestnika.**

Zwiedzanie znanych zabytków, wizyty w oceanarium, zabawy w centrum

KAWAŁEK ŚWIATA

nauki i eksperymentu, basen, multikino, przejażdżka amfibią, to tylko **niektóre atrakcje zafundowane uczniom Zespołu Szkół Publicznych w Rymaniu.** W sumie 259 uczniów skorzystało z bezpłatnych wycieczek, a to dopiero początek projektu.

Dla wielu uczniów takie wycieczki to **jedyna okazja do poznania kawał-**

ka świata. Mamy nadzieję, że wyjazdy edukacyjne przynajmniej u części z nich rozbudzą chęć poznawania świata, nauki, rozwiną ich zainteresowania, spowodują, że uczniowie będą szukali i dążyli w życiu do czegoś wartościowego.

I.J.

Pasowanie na ucznia i przedszkolaka w Gorawinie

Pasowanie na ucznia to uroczystość, która na stałe zagościła w naszym kalendarzu imprez szkolnych. W tym roku dołączyły do niej również przedszkolaki, aby zadeklarować swoją przynależność do przedszkolnej rodziny.

15 października 2010 r. w naszej pięknie wyremontowanej szkole, odbyła się uroczystość pasowania na ucznia i przedszkolaka. Brali w niej udział uczniowie, nauczyciele, rodzice oraz dostojni goście.

Tego wyjątkowego dnia dzieci zaprezentowały specjalnie przygotowany na tę okazję program artystyczny, po którym nastąpiło uroczyste ślubowanie. Punktem kulminacyjnym uroczystości był akt pasowania przez panią dyrektor i wręczenie pamiątkowych dyplomów.

Wójt Gminy Rymań - Mirosław Terlecki - złożył dzieciom życzenia i przekazał prezenty.

Potem były oklaski, przemówienia, prezenty od pozostałych gości i duma, że jest się już „prawdziwym” uczniem i przedszkolakiem.

Po oficjalnej części uroczystości „bohaterowie dnia” i zaproszeni goście, zasiedli przy suto zastawionym stole, przygotowanym przez wspaniałych rodziców.

Z wypiekami na twarzy, dzieci dzieliły się swoimi wrażeniami, które na pewno długo będą pamiętać.

Uroczystość dostarczyła nam wszystkim mnóstwa przeżyć, lecz co najważniejsze, utwierdziła w przekonaniu, że mamy wokół siebie wielu przyjaciół, którzy w razie potrzeby pośpieszą z pomocą.

Czesława Józefowicz

Pani pedagog podpowiada

Oferta Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kołobrzegu dla rodziców

Jak co roku, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kołobrzegu, oferuje rodzicom szereg form pomocy. Zajęcia prowadzone przez specjalistów poradni mają charakter edukacyjny lub terapeutyczny, prowadzone są metodami psychoaktywnymi, mają również charakter warsztatowy lub indywidualnych spotkań z terapeutą. Zachęcam Państwa do zapoznania się z ofertą.

AKADEMIA DLA RODZICÓW

Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły.

Zakres treści - Rola uczuć rodzica i dziecka we wzajemnym kontakcie. Granice, normy i wymagania stawiane dziecku. Zachęcanie do współpracy, do samodzielności, kary, pochwała i zachęta. Zasady dobrej komunikacji. Są to zajęcia edukacyjno – warsztatowe w grupie do 15 osób.

BUDOWANIE TWÓRCZYCH RELACJI:

RODZIC – DZIECKO.

Trening umiejętności wychowawczych.

Zakres treści: Poszerzanie samoświadomości w zakresie relacji z samym sobą i innymi ludźmi. Rozwijanie umiejętności bliskiego kontaktu z dzieckiem. Zdobywanie doświadczeń pozwalających na budowanie twórczych relacji: dorosły – dziecko. Są to zajęcia grupowe prowadzone metodami psychoaktywnymi.

ZAJĘCIA PROFILAKTYCZNO – EDUKACYJNE DLA RODZICÓW DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM I WCZESNOSZKOLNYM

„Zaburzenia rozwojowe i ich wpływ na funkcjonowanie społeczno – emocjonalne i sukcesy w nauce”

Zakres treści: Symptomy opóźnień rozwojowych. Dojrzałość szkolna. Prawidła i nieprawidłowości w rozwoju dziecka. Funkcjonowanie dziecka z zaburzeniami mowy w grupie rówieśniczej. Wpływ zaburzeń mowy na naukę czytania i pisanie. Wskazówki profilaktyczne i terapeutyczne. Zajęcia mają charakter profilaktyczno-edukacyjny i kierowane są do rodziców dzieci w wieku przedszkolnym lub wczesnoszkolnym.

CO DALEJ GIMNAZJALISTO ?

Zakres treści: Uświadomienie roli rodziców w wyborze odpowiedniego kierunku kształcenia. Przekazanie informacji o naborze do szkół ponadgimnazjalnych. Zajęcia mają charakter edukacyjno – informacyjny.

JAK POMÓC W ROZWIJANIU SIĘ UCZNIOWI WSZECHSTRONNIE ZDOLNEMU?

Zakres treści: Zapoznanie z sylwetką zdolnego dziecka. Wspieranie dziecka zdolnego w edukacji. Zajęcia mają charakter warsztatowy.

DORADZTWO RODZINNE

Zakres treści: Zachowanie problemowe okresu dorastania (nastolatek w rodzinie), problemy rodziny zrekonstruowanej, zagrożonej rozwodem bądź rozwiedzionej, praca z rodziną w żałobie, radzenie sobie z trudnymi zachowaniami dzieci. Zajęcia mają charakter spotkań indywidualnych z rodziną w całości lub z jej poszczególnymi członkami.

WSPARCIE DLA RODZICÓW DZIECI WYKORZYSTY- WANYCH SEKSUALNIE

Zakres treści: Poszerzenie umiejętności rozumienia problemu. Opracowanie strategii pomocowych. Spotkania mają charakter indywidualny.

DORADZTWO I WSPARCIE PSYCHOLOGICZNE DLA RODZICÓW DZIECI I MŁODZIEŻY Z ZAKŁÓCENIAMI FUNKCJONOWANIA PSYCHICZNEGO I EMOCJONALNEGO

Zakres treści: Poszerzenie umiejętności rozumienia problemów dzieci. Wzmocnienie przestrzeni psychicznej rodziców do wspierania dzieci.

„TRUDNE ZACHOWANIA PROBLEM RODZICA, PRO- BLEM DZIECKA” – JAK SOBIE Z TYM RADZIĆ?

Zakres treści: Rozwijanie umiejętności rozumienia przyczyn trudności zachowań i nabywanie umiejętności radzenia sobie z nimi w sposób konstruktywny.

Rodziców chętnych do wzięcia udziału w wymienionych spotkaniach z pracownikami poradni prosimy o kontakt z pedagogiem szkolnym ZSP w Rymaniu lub z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kołobrzegu pod numerem telefonu: (094)35-45-447